

Yıldız Teknik Üniversitesi Elektrik-Elektronik Fakültesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümü

BLM1022 Sayısal Analiz Dönem Projesi Raporu Gr: 2

Öğr. Gör. Dr. Ahmet ELBİR

İsim:	Nasrullah Toprak
Öğrenci No:	
E-posta:	
Telefon No:	

İçindekiler

Or	ı Bilgi		(3)
Ar	na Men	ü	(4)
De	stekler	nen Fonksiyonlar	(5)
	Örne	ekler	(5)
Ma	atris Gi	riși	(6)
	Örne	ekler	(6)
1.	Bisect	ion Yöntemi	(7)
	1.1.	Parametreler	(7)
	1.2.	Örnek 1 & 2	(7)
2.	Regul	a-Falsi Yöntemi	(8)
	2.1.	Parametreler	(8)
	2.2.	Örnek 1 & 2	(8)
3.	Newto	on-Raphson Yöntemi	(9)
	3.1.	Parametreler	(9)
	3.2.	Örnek 1 & 2	(9)
4.	NxN'l	ik Bir Matrisin Tersi	(10)
	4.1.	Parametreler	(10)
	4.2.	Örnek 1 & 2	(10)
5.	Chole	sky Yöntemi	(11)
	5.1.	Parametreler	(11)
	5.2.	Örnek 1 & 2	(12)
6.	Gauss	-Seidal Yöntemi	(13)
	6.1.	Parametreler	(13)
	6.2.	Örnek	(13)
7.	Sayısa	al Türev	(14)
	7.1.	Parametreler	(14)
	7.2.	Örnek 1 & 2	(14)
8.	Simps	son Yöntemleri	(15)
	8.1.	Parametreler	(15)
	8.2.	Örnek 1 & 2	(15)
9.	Trape	z Yöntemi	(16)
	9.1.	Parametreler	(16)
	9.2.	Örnek 1 & 2	(16)
10	. Değişl	ken Dönüşümsüz Gregory-Newton Enterpolasyonu	(17)
	10.1.	Parametreler	(17)
	10.2.	Örnek	(17)

Ön Bilgi

Program, 10 tane belirli işlemi yerine getirebilmek için tasarlanmıştır. Bu işlemler sırasıyla şöyledir:

- 1. Bisection yöntemi
- 2. Regula-Falsi yöntemi
- 3. Newton-Raphson yöntemi
- 4. $N \times N'$ lik bir matrisin tersi
- 5. Cholseky yöntemi
- **6.** Gauss-Seidel yöntemi
- 7. Sayısal Türev
- 8. Simpson yöntemi
- **9.** Trapez yöntemi
- 10. Değişken dönüşümsüz Gregory-Newton enterpolasyonu

Yö	Yöntemlerin Yapılıp Yapılmadığını Aşağıdaki Tabloda Gösterildiği Gibi 1/0 Olarak Gösteriniz								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Ana Menü

Çalıştırılmak istenen işlem program çalıştırıldıktan sonra numarası girilip gereken parametrelerin verilmesiyle çalışır. Ana menüde '0' girdisi verilene kadar program çalışmaya devam eder.

```
---- Numerical Analysis Methods -----
0.
   Quit
   Bisection Method
1.
2. Regula-Falsi Method
   Newton-Raphson Method
3.
4. Inverse of NxN Matrix
   Cholesky (ALU) Method
5.
6. Gauss Seidal Method
   Numerical Differentiation
7.
8. Simpson's Rules (1/3 ve 3/8)
9. Trapez Method
10. Gregory Newton Interpolation (without the change of variable)
Choose one of the above methods (write its number):
```

Herhangi bir yöntem tamamlandıktan sonra kullanıcıdan başka yöntem ile devam etmesi için seçenek sunulacak. (sadece 'y' veya 'Y' girildiğinde kullanıcı başka bir yöntem seçebilir).

```
Do you want to check a new method? (Y or y for yes): y
---- Numerical Analysis Methods -----
0. Quit
1. Bisection Method
2. Regula-Falsi Method
   Newton-Raphson Method
3.
4. Inverse of NxN Matrix
5.
  Cholesky (ALU) Method
6. Gauss Seidal Method
7.
   Numerical Differentiation
8. Simpson's Rules (1/3 ve 3/8)
9. Trapez Method
10. Gregory Newton Interpolation (without the change of variable)
Choose one of the above methods (write its number):
Do you want to check a new method? (Y or y for yes): n
Process exited after 19.47 seconds with return value 0
Press any key to continue . . .
```

Desteklenen Fonksiyonlar

Kök bulma yöntemleri (1, 2, 3), sayısal türev ve integral yöntemleri (7, 8, 9) ilk istenilen parametre fonksiyondur. Bu fonksiyonlar string olarak kullanıcıdan alınacak. <u>Polinom, üstel, logaritmik,</u> trigonometrik ve ters trigonometrik fonksiyonlar olmak üzere kullanıcı istediği fonksiyonu girebilir.

Örnekler:

Not: trigonometrik fonksiyonlar parantez içinde olmalı ve üs kısımlarında eğer x değişkeni varsa parantez içinde olmalı.

$$f(x) = x^2 + 3x - 3 = x^2 + 3*x - 3$$
Enter function: $f(x) = x^2 + 3*x - 3$

$$f(x) = 3x^2 + 12x - e^x = 3*x^2 + 12*x - e^*(-x)$$
Enter function: $f(x) = 3*x^2 + 12*x - e^*(x)$

$$f(x) = \log_4(x^2 + \sin x) - \cos(x^2) = \log_4(x^2 + \sin(x)) - \cos(x^2)$$
Enter function: $f(x) = \log_4(x^2 + \sin(x)) - \cos(x^2)$

$$f(x) = \arcsin x \times \sin x = \arcsin(x) \cdot \sin(x)$$
Enter function: $f(x) = \arcsin(x) \cdot \sin(x)$

$$f(x) = x^{\sin(\log_5 x^3)} = x^*(\sin(\log_5 x^3))$$
Enter function: $f(x) = x^*(\sin(\log_5 x^3))$

$$f(x) = \frac{13(x-x^2)}{\sqrt{e^{3x}}} = (13*(x-x^2)) / ((e^*(3*x))^*(1/2))$$
Enter function: $f(x) = (13*(x-x^2))/((e^*(3*x))^*(1/2))$

Matris Girişi

Matrisin tersi (4) için ilk istenilen parametre NxN'lik bir kare matris için N değeridir. Bu değer girildikten sonra matrisin elemanları satır satır alınır.

Lineer denklem çözümü yöntemleri (5, 6) için ilk istenilen parametre bilinmeyenler sayısıdır (N). Kullanıcı ilk olarak bilinmeyenlerin katsayılarını girecek ardından her denklemin sonucunu girmesi istenecek.

Örnekler:

```
N = 3; \begin{bmatrix} [0][0] & [0][1] & [0][2] \\ [1][0] & [1][1] & [1][2] \\ [2][0] & [2][1] & [2][2] \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & -7 & 8.3 \\ 5 & 6 & 2 \\ 2 & 6.7 & -8 \end{bmatrix}
```

```
Enter the value of N for (NxN) Matrix: 3
Enter your Matrix:
Enter [0][0] = 1
Enter [0][1] = -7
Enter [0][2] = 8.3
Enter [1][0] = 5
Enter [1][1] = 6
Enter [1][2] = 2
Enter [2][0] = 2
Enter [2][1] = 6.7
Enter [2][2] = -8
YOUR MATRIX:
1.000000
           -7.000000
                       8.300000
5.000000
           6.000000
                      2.000000
2.000000
           6.700000
                      -8.000000
```

Number of unknowns N = 3.

```
7x[0] + 8x[1] + 4.2x[2] = 5
-3x[0] + 4x[1] + 5x[2] = 7
0x[0] + 6x[1] + 2x[2] = 9
```

```
Write the number of unknowns : 3
Enter Matrix A [Coefficient Matrix]:
Equation no: 1
Coefficient of x[0] = 7
Coefficient of x[1] = 8
Coefficient of x[2] = 4.2
Equation no: 2
Coefficient of x[0] = -3
Coefficient of x[1] = 4
Coefficient of x[2] = 5
Equation no: 3
Coefficient of x[0] = 0
Coefficient of x[1] = 6
Coefficient of x[2] = 2
Enter result matrix [C]:
Enter the result of equation no 1: 5
Enter the result of equation no 2: 7
Enter the result of equation no 3: 9
Your Equations:
7.000000 \times x[0] + 8.000000 \times x[1] + 4.200000 \times x[2] = 5.000000
-3.000000*x[0] + 4.000000*x[1] + 5.000000*x[2] = 7.000000
0.000000 \times x[0] + 6.000000 \times x[1] + 2.000000 \times x[2] = 9.000000
```

1. Bisection (İkiye Bölme) Yöntemi

Parametreler:

- ✓ Fonksiyon
- ✓ Epsilon
- ✓ Maksimum İterasyon Sayısı
- ✓ a ve b: (kökün aranacağı aralık)

Örnek 1:

```
f(x) = 3x^2 + e^{\sin x^4} - 6;
```

Epsilon: 0.001;

Maks İterasyon Sayısı = 20;

$$[a,b] = [0,2]$$

```
Bisection Method: ---
                                                        Iteration: 6
                                                        f(1.062500) = -0.010960
                                                        f(1.093750) = 0.280800
Enter function: f(x) = 3*x^2 + e^{(\sin(x^4))} - 6
                                                        f(1.125000) = 0.513850
Enter a: 0
                                                        |x| = 0.031250
Enter b: 2
Enter epsilon: 0.001
                                                        Iteration: 7
f(1.062500) = -0.010960
Enter max interation number: 20
Iteration: 1
f(0.000000) = -5.0000000

f(1.000000) = -0.680223

f(2.000000) = 6.749834
                                                        f(1.078125) = 0.140764
                                                        f(1.093750) = 0.280800
                                                        |x| = 0.015625
|x| = 1.000000
                                                        Iteration: 8
                                                        f(1.062500) = -0.010960
Iteration: 2
                                                        f(1.070313) = 0.066177
f(1.000000) = -0.680223
                                                        f(1.078125) = 0.140764
f(1.500000) = 1.140888
f(2.000000) = 6.749834
                                                        |x| = 0.007813
|x| = 0.500000
                                                        Iteration: 9
                                                        f(1.062500) = -0.010960
Iteration: 3
                                                        f(1.066406) = 0.027905
f(1.000000) = -0.680223
                                                        f(1.070313) = 0.066177
f(1.250000) = 0.592268
                                                        |x| = 0.003906
f(1.500000) = 1.140888
|x| = 0.250000
                                                        Iteration: 10
                                                        f(1.062500) = -0.010960
Iteration: 4
                                                        f(1.064453) = 0.008544
f(1.000000) = -0.680223
                                                        f(1.066406) = 0.027905
f(1.125000) = 0.513850
                                                        |x| = 0.001953
f(1.250000) = 0.592268
|x| = 0.125000
                                                        Iteration: 11
                                                        f(1.062500) = -0.010960
Iteration: 5
                                                        f(1.063477) = -0.001191
f(1.000000) = -0.680223
f(1.062500) = -0.010960
                                                        f(1.064453) = 0.008544
                                                        |x| = 0.000977
f(1.125000) = 0.513850
    = 0.062500
                                                        Root x = 1.063477
```

Örnek 2:

Eğer $f(a) \times f(b) > 0$ ise, kökün [a,b] aralığında olmayabileceği yazılır.

$$f(x) = 3x^2 + e^{\sin x^4} - 6;$$

Epsilon: 0.01;
Maks İterasyon Sayısı = 20;

$$[a,b] = [-3,-1.5]$$

```
--- Bisection Method: ---

Enter function: f(x) = 3*x^2 + e^(sin(x^4)) - 6

Enter a: -3

Enter b: -1.5

Enter epsilon: 0.01

Enter max interation number: 20

No root in this range [f(a)*f(b)>0]
```

2. Regula-Falsi Yöntemi

Parametreler:

- ✓ Fonksiyon
- ✓ Epsilon
- ✓ Maksimum İterasyon Sayısı
- ✓ a ve b: (kökün aranacağı aralık)

Örnek 1:

```
f(x) = x^3 - 4x - \sin x;
Epsilon: 0.1;
Maks İterasyon Sayısı = 25;
[a,b] = [1,3]
```

```
Iteration: 11
f(2.099858) = -0.003587
f(2.100076) = -0.001472
f(3.000000) = 14.858880
     -- Regula-Falsi Method: ---
                                                                                                                                          f(2.100227) = -0.0000000

f(2.100227) = -0.0000000

f(3.000000) = 14.858880
 Enter function: f(x) = x^3-4*x-sin(x)
Enter a: 1
Enter b: 3
                                                                                   |x| = 0.899924
Enter epsilon: 0.1
                                                                                                                                          Iteration: 23
f(2.100227) = -0.000000
f(2.100227) = -0.000000
f(3.000000) = 14.858880
Enter max iteration number: 25
                                                                                   Iteration: 12
f(1.000000) = -3.841471
f(1.410845) = -3.822352
f(3.000000) = 14.858880
                                                                                  f(2.100076) = -0.001472

f(2.100165) = -0.000604

f(3.000000) = 14.858880
                                                                                                                                          |x| = 0.899773
                                                                                   |x| = 0.899835
 |x| = 1.589155
                                                                                                                                           Iteration: 24
                                                                                   Iteration: 13
                                                                                  f(2.100165) = -0.000604
f(2.100201) = -0.000248
f(3.000000) = 14.858880
|x| = 0.899799
                                                                                                                                          f(2.100227) = -0.000000

f(2.100227) = -0.000000

f(3.000000) = 14.858880
 Iteration: 2
f(1.410845) = -3.822352

f(1.736001) = -2.698606

f(3.000000) = 14.858880
                                                                                                                                          |x| = 0.899773
 |x| = 1.263999
                                                                                  Iteration: 14
f(2.100201) = -0.000248
f(2.100216) = -0.000102
f(3.000000) = 14.858880
|x| = 0.899784
                                                                                                                                           Iteration: 25
                                                                                                                                          f(2.100227) = -0.000000

f(2.100227) = -0.000000

f(3.000000) = 14.858880
 Iteration: 3
f(1.736001) = -2.698606

f(1.930279) = -1.465022

f(3.000000) = 14.858880
                                                                                                                                           |x| = 0.899773
 |x| = 1.069721
                                                                                                                                          Maximum iteration has reached
                                                                                   Iteration: 15
                                                                                                                                          Root x = 2.100227
                                                                                  f(2.100216) = -0.000102
f(2.100223) = -0.000042
f(3.000000) = 14.858880
|x| = 0.899777
 Iteration: 4
f(1.930279) = -1.465022

f(2.026283) = -0.683620

f(3.000000) = 14.858880
 |x| = 0.973717
                                                                                   Iteration: 16
Iteration: 5
f(2.026283) = -0.683620
f(2.069111) = -0.296514
f(3.000000) = 14.858880
|x| = 0.930889
                                                                                   f(2.100223) = -0.000042

f(2.100225) = -0.000017

f(3.000000) = 14.858880
                                                                                   |x| = 0.899775
                                                                                   Iteration: 17
f(2.100225) = -0.000017
f(2.100226) = -0.000007
 Iteration: 6
f(2.069111) = -0.296514

f(2.087324) = -0.124532

f(3.000000) = 14.858880
                                                                                   f(3.000000) = 14.858880
                                                                                   |x| = 0.899774
 |x| = 0.912676
                                                                                   Iteration: 18
f(2.100226) = -0.000007
f(2.100227) = -0.000003
f(3.000000) = 14.858880
Iteration: 7
f(2.087324) = -0.124532
f(2.094909) = -0.051593
f(3.000000) = 14.858880
                                                                                   |x| = 0.899773
 |x| = 0.905091
                                                                                  Iteration: 19
f(2.100227) = -0.000003
f(2.100227) = -0.000001
f(3.000000) = 14.858880
|x| = 0.899773
 Iteration: 8
f(2.094909) = -0.051593

f(2.098041) = -0.021254

f(3.000000) = 14.858880
 |x| = 0.901959
Iteration: 9
f(2.098041) = -0.021254
f(2.099329) = -0.008735
f(3.000000) = 14.858880
                                                                                   Iteration: 20
                                                                                  f(2.100227) = -0.000001

f(2.100227) = -0.000000

f(3.000000) = 14.858880
                                                                                   |x| = 0.899773
 |x| = 0.900671
                                                                                   Iteration: 21
 Iteration: 10
                                                                                  f(2.100227) = -0.000000

f(2.100227) = -0.000000

f(3.000000) = 14.858880
f(2.099329) = -0.008735
f(2.099858) = -0.003587
f(3.000000) = 14.858880
                                                                                   |x| = 0.899773
 |x| = 0.900142
```

Örnek 2:

Eğer $f(a) \times f(b) > 0$ ise, kökün [a,b] aralığında olmayabileceği yazılır.

$$f(x) = x^3 - 4x - \sin x$$
; Epsilon: 0.1;
Maks İterasyon Sayısı = 25; [a,b] = [-2,-1]

```
--- Regula-Falsi Method: ---

Enter function: f(x) = x^3 - 4x-sin(x)

Enter a: -2

Enter b: -1

Enter epsilon: 0.1

Enter max iteration number: 20

No root in this range [f(a)*f(b)>0]
```

3. Newton Raphson Yöntemi

Parametreler:

- ✓ Fonksiyon
- ✓ Epsilon
- ✓ Maksimum İterasyon Sayısı
- ✓ a başlangıç noktası
- ✓ b (ıraksamanın olup olmadığı için üst sınır)

Örnek:

```
f(x) = 2x^3 - x + e^{\cos x};
a = -2
b = 4
Epsilon: 0.01;
Maks İterasyon Sayısı = 20;
```

```
Newton-Raphson Method: ---
Enter function: f(x) = 2*x^3 - x + e^{(\cos(x))}
Enter a (starting point) : -2
(b is used to check for any divergence)
Enter b: 4
Enter epsilon: 0.01
Enter max iteration number: 20
Iteration: 1
x(1) = -1.435227; f(-1.435227) = -3.332835
|x| = 0.564773
Iteration: 2
x(2) = -1.168869; f(-1.168869) = -0.546337
|x| = 0.266357
Iteration: 3
x(3) = -1.105160; f(-1.105160) = -0.027745
|x| = 0.063710
Iteration: 4
x(4) = -1.101577; f(-1.101577) = -0.000140
|x| = 0.003583
Root x = -1.101577
```

4. Matrisin Tersini Alma

Parametreler:

- ✓ Matris
- $\checkmark$ N (N × N'lik matrisin boyu)

Örnek 1:

$$N = 3; \begin{bmatrix} 3 & 2.5 & 7.8 \\ 5.4 & -8 & 2 \\ 0 & 1.2 & 3.9 \end{bmatrix}$$

Örnek 2:

Eğer girilen matrisin determinantı 0 ise, matrisin tersi olmadığı yazılır.

$$N = 3; \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 4 & 5 & 6 \\ 7 & 8 & 9 \end{bmatrix}$$

```
Inverse of NxN Matrix: -
Enter the value of N for (NxN) Matrix: 3
Enter your Matrix:
Enter [0][0] = 3
Enter [0][1] = 2.5
Enter [0][2] = 7.8
Enter [1][0] = 5.4
Enter [1][1] = -8
Enter [1][2] = 2
Enter [2][0] = 0
Enter [2][1] = 1.2
Enter [2][2] = 3.9
YOUR MATRIX:
3.000000
             2.500000
                           7.800000
                          2.000000
5.400000
             -8.000000
0.000000
             1.200000
                           3.900000
MATRIX INVERSE:
0.326512
                   0.003790
                                       -0.654967
0.204653
                   -0.113696
                                       -0.351000
-0.062970
                   0.034983
                                       0.364410
```

```
-- Inverse of NxN Matrix: ---
Enter the value of N for (NxN) Matrix: 3
Enter your Matrix:
Enter [0][0] = 1
Enter [0][1] = 2
Enter [0][2] = 3
Enter [1][0] = 4
Enter [1][1] = 5
Enter [1][2] = 6
Enter [2][0] = 7
Enter [2][1] = 8
Enter [2][2] = 9
YOUR MATRIX:
1.000000
           2.000000
                      3.000000
4.000000
           5.000000
                      6.000000
7.000000
           8.000000
                      9.000000
This matrix doesn't have inverse
```

5. Cholesky Yöntemi

Parametreler:

- ✓ Bilinmeyenlerin sayısı (N)
- ✓ Katsayılar Matrisi
- ✓ Sonuçlar Matrisi

Örnek 1:

$$N = 3$$

$$3x[0] - 1.5x[1] + 1x[2] = 1$$

$$5x[0] - 2x[1] - 1x[2] = 9.5$$

$$-x[0] + x[1] + 3.2x[2] = -4.9$$

$$A = \begin{bmatrix} 3 & -1.5 & 1 \\ 5 & -2 & -1 \\ -1 & 1 & 3.2 \end{bmatrix}$$

$$C = \begin{bmatrix} 1 \\ 9.5 \\ -4.9 \end{bmatrix}$$

Çıktılar:

- ✓ L matrisi
- ✓ U matrisi
- ✓ Y matrisi
- ✓ X (sonuçlar) matrisi

```
Cholesky (ALU) Method: -
Write the number of unknowns : 3
Enter Matrix A [Coefficient Matrix]:
Equation no: 1
Coefficient of x[0] = 3
Coefficient of x[1] = -1.5
Coefficient of x[2] = 1
Equation no: 2
Coefficient of x[0] = 5
Coefficient of x[1] = -2
Coefficient of x[2] = -1
Equation no: 3
Coefficient of x[0] = -1
Coefficient of x[1] = 1
Coefficient of x[2] = 3.2
Enter result matrix [C]:
Enter the result of equation no 1: 1
Enter the result of equation no 2: 9.5
Enter the result of equation no 3: -4.9
Your Equations:
3.000000 \times x[0] + -1.500000 \times x[1] + 1.000000 \times x[2] = 1.000000 

5.000000 \times x[0] + -2.000000 \times x[1] + -1.000000 \times x[2] = 9.500000
-1.000000*x[0] + 1.000000*x[1] + 3.200000*x[2] = -4.900000
Lower [L] Matrix:
                     0.000000
3.000000
                                         0.000000
5.000000
                    0.500000
                                         0.000000
-1.000000
                    0.500000
                                         6.200000
Upper [U] Matrix:
1.000000
                     -0.500000
                                         0.333333
0.000000
                    1.000000
                                         -5.333333
0.000000
                    0.000000
                                         1.000000
From [L][Y] = [C] we get:
Y[0] = 0.333333
Y[1] = 15.666667
Y[2] = -2.000000
From [U][X] = [Y] we get:
X[2] = -2.000000
X[1] = 5.000000
X[0] = 3.500000
```

Örnek 2:

Eğer girilen katsayıların matrisin determinantı 0 ise, sonucun olmadığı yazdırılır.

```
N = 3
1x[0] + 2x[1] + 3x[2] = 1
4x[0] + 5x[1] + 6x[2] = 9.5
7x[0] + 8[1] + 9x[2] = -4.9
A = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 4 & 5 & 6 \\ 7 & 8 & 9 \end{bmatrix}
C = \begin{bmatrix} 1 \\ 9.5 \\ -4.9 \end{bmatrix}
```

```
-- Cholesky (ALU) Method: ---
Write the number of unknowns : 3
Enter Matrix A [Coefficient Matrix]:
Equation no: 1
Coefficient of x[0] = 1
Coefficient of x[1] = 2
Coefficient of x[2] = 3
Equation no: 2
Coefficient of x[0] = 4
Coefficient of x[1] = 5
Coefficient of x[2] = 6
Equation no: 3
Coefficient of x[0] = 7
Coefficient of x[1] = 8
Coefficient of x[2] = 9
Enter result matrix [C]:
Enter the result of equation no 1: 1
Enter the result of equation no 2: 9.5
Enter the result of equation no 3: -4.9
Your Equations:
1.000000 \times x[0] + 2.000000 \times x[1] + 3.000000 \times x[2] = 1.000000
4.000000*x[0] + 5.000000*x[1] + 6.000000*x[2] = 9.500000

7.000000*x[0] + 8.000000*x[1] + 9.000000*x[2] = -4.900000
NO SOLUTION [THE DETERMINANT OF 'A' matrix iz ZERO]
```

6. Gauss-Seidal Yöntmei

Parametreler:

- ✓ N (N × N'lik matrisin boyu)
- ✓ Katsayılar Matrisi
- ✓ Sonuçlar Matrisi
- ✓ Epsilon
- ✓ Maksimum İterasyon Sayısı
- ✓ Başlangıç Değerler

Eğer girilen matrisin en büyük katsayıları köşegende değilse köşegene getirilir. Eğer girilen katsayıların matrisin determinantı 0 ise, sonucun olmadığı yazdırılır.

Örnek:

N = 3; Maks İterasyon Sayısı = 20; Epsilon = 0.00001; Başlangıç Değerler x[0]=0; x[1]=1; x[2]=0

$$Katsayılar Matrisi = \begin{bmatrix} 3 & -1.5 & 1 \\ 5 & -2 & -1 \\ -1 & 1 & 3.2 \end{bmatrix}; Sonuçlar Matrisi = \begin{bmatrix} 1 \\ 9.5 \\ -4.9 \end{bmatrix}$$

```
Iteration: 6
x[0] = 3.408782
x[1] = 4.839512
x[2] = -1.978353
         Gauss Seidal Method:
                                                                                                                                                                                                                                          = 0.047938
 Enter the number of unknowns: 3
Enter max number of iterations: 20
Enter epsilon value: 0.00001
                                                                                                                                                                                                                                          = 0.084018
= 0.011275
                                                                                                                                                           Iteration: 7
 Enter coefficients of the variables in matrix format:
Enter coefficients of the variation on 1
Coefficient of x[0] = 3
Coefficient of x[1] = -1.5
Coefficient of x[2] = 1
Equation no: 2
Coefficient of x[0] = 5
Coefficient of x[1] = -2
Coefficient of x[2] = -1
Equation no: 3
Coefficient of x[0] = -1
Coefficient of x[1] = 1
Coefficient of x[2] = 3.2
                                                                                                                                                           x[0] = 3.440134
x[1] = 4.894700
x[2] = -1.985802
                                                                                                                                                                                                                                 |x| = 0.031352
|x| = 0.055188
|x| = 0.007449
                                                                                                                                                           Iteration: 8
                                                                                                                                                           x[0] = 3.460719
x[1] = 4.930905
x[2] = -1.990683
                                                                                                                                                                                                                                          = 0.036205
= 0.004881
                                                                                                                                                           Iteration: 9
x[0] = 3.474225
x[1] = 4.954662
x[2] = -1.993886
                                                                                                                                                                                                                                          = 0.013506
                                                                                                                                                                                                                                          = 0.013300
= 0.023757
= 0.003204
 Enter the results of the equations:
 The answer of equation no 1: 1
The answer of equation no 2: 9.5
The answer of equation no 3: -4.9
                                                                                                                                                            Iteration: 10
                                                                                                                                                           x[0] = 3.483087
x[1] = 4.970251
x[2] = -1.995988
                                                                                                                                                                                                                                 |x| = 0.008862
|x| = 0.015589
|x| = 0.002102
Your Equations:

3.000000*x[0] + -1.500000*x[1] + 1.000000*x[2] = 1.000000

5.000000*x[0] + -2.000000*x[1] + -1.000000*x[2] = 9.500000

-1.000000*x[0] + 1.000000*x[1] + 3.200000*x[2] = -4.900000
                                                                                                                                                          Iteration: 11
x[0] = 3.488903
x[1] = 4.980479
x[2] = -1.997368
                                                                                                                                                                                                                                         = 0.005815
= 0.010229
= 0.001379
 Write the initial starting values for the variables:
 x[0] = 0
x[1] = 1
x[2] = 0
                                                                                                                                                          Iteration: 12
x[0] = 3.492718
x[1] = 4.987191
x[2] = -1.998273
                                                                                                                                                                                                                                          = 0.003816
= 0.006712
= 0.000905
Iteration: 1
x[0] = 2.300000
x[1] = 3.933333
x[2] = -2.041667
                                                                 |x| = 2.300000
|x| = 2.933333
|x| = 2.041667
                                                                                                                                                            Iteration: 13
                                                                                                                                                           x[0] = 3.495222

x[1] = 4.991595

x[2] = -1.998867
                                                                                                                                                                                                                                 |x| = 0.002504
|x| = 0.004404
|x| = 0.000594
 x[0] = 3.065000

x[1] = 4.102222

x[2] = -1.855382
                                                                                                                                                           Iteration: 14
x[0] = 3.496865
x[1] = 4.994485
x[2] = -1.999256
Iteration: 3
x[0] = 3.169813
x[1] = 4.436037
x[2] = -1.926945
                                                                                                                                                                                                                                          = 0.001643
                                                                 |x| = 0.104813
|x| = 0.333815
|x| = 0.071563
                                                                                                                                                                                                                                          = 0.002890
= 0.000390
                                                                                                                                                            Iteration: 15
Iteration: 4
x[0] = 3.289026
x[1] = 4.626755
x[2] = -1.949290
                                                                                                                                                           x[0] = 3.497943
x[1] = 4.996381
x[2] = -1.999512
                                                                                                                                                                                                                                          = 0.001078
= 0.001896
= 0.000256
                                                                                                                                                           Iteration: 16
x[0] = 3.498650
x[1] = 4.997626
x[2] = -1.99968
 Iteration: 5
            = 3.360844
= 4.755494
= -1.967078
                                                                 |x| = 0.071818
|x| = 0.128739
|x| = 0.017788
                                                                                                                                                                                                                                  |x| = 0.000707
                                                                                                                                                                                                                                          = 0.001244
= 0.000168
                                                                                                                                                                        = -1.999680
```

7. Sayısal Türev Yöntemi (İleri – Geri – Merkezi Farklar)

Parametreler:

- ✓ Fonsksiyon
- ✓ x (Türevi hesaplanacak nokta)
- $\checkmark h$

Örnek 1:

$$f(x) = \sin(x^2) + \log_3 x^{e^{-x}}$$
$$x = 1$$
$$h = 0.1$$

Örnek 2:

```
f(x) = \log_e(x^4 - 2x)x = 2.5h = 0.05
```

```
--- Numerical Differentiation: ---

Enter function: f(x) = sin(x^2) + log_3(x^(e^(-x)))

Enter point x: 1

Enter h: 0.1

Forward difference:
f'(1.000000) = 1.230233

Backward difference:
f'(1.000000) = 1.561752

Central difference:
f'(1.000000) = 1.395992
```

```
--- Numerical Differentiation: ---

Enter function: f(x) = log_e(x^4-2*x)

Enter point x: 2.5

Enter h: 0.05

Forward difference:
f'(2.500000) = 1.752826

Backward difference:
f'(2.500000) = 1.800498

Central difference:
f'(2.500000) = 1.776662
```

8. Simpson Yöntemleri (1/3 ve 3/8)

Parametreler:

- ✓ Fonsksiyon
- ✓ [a b] integral sınırları
- √ n

Örnek 1:

$$\int_{a=0}^{b=1} e^{x^2} - \cos x \, dx; n = 4$$

```
--- Simpson's Rules (1/3 ve 3/8): ---

Enter function: f(x) = e^(x^2)-cos(x)

Enter the boundaries [a,b]:
a = 0
b = 1

Enter n: 4

Simpson 1/3

Result: 0.622221

Simpson 3/8:

Result: 0.621212
```

Örnek 2:

```
\int_{a=-1}^{b=6} (x+2\cos(-ex)+3) dx; n = 6
Enter n: 6
Simpson 1/3
Result: 2.80
```

```
--- Simpson's Rules (1/3 ve 3/8): ---

Enter function: f(x) = x+2*cos(-e*x)+3

Enter the boundaries [a,b]:
a = -1
b = 0

Enter n: 6

Simpson 1/3

Result: 2.802308

Simpson 3/8:

Result: 2.802238
```

9. Trapez Yöntemi

Parametreler:

- ✓ Fonsksiyon
- ✓ [a-b] integral sınırları
- ✓ n

Örnek 1:

$$\int_{a=0}^{b=1} e^{x^2} - \cos x \, dx; n = 4$$

```
--- Trapez Method: ---

Enter function: f(x) = e^(x^2)-cos(x)

Enter the boundaries:
a = 0
b = 1

Enter n: 4

From 0.000000 to 1.000000, the answer of integral of f(x) is: 0.653595
```

Örnek 2:

$$\int_{a=-1}^{b=0} (x + 2\cos(-ex) + 3) dx; n = 6$$

```
--- Trapez Method: ---

Enter function: f(x) = x+2*cos(-e*x)+3

Enter the boundaries:
a = -1
b = 0

Enter n: 6

From -1.000000 to 0.000000, the answer of integral of f(x) is: 2.797049
```

10. Değişken Dönüşümsüz Gregory Newton Enterpolasyonu

Parametreler:

- ✓ x₀ (başlangıç x değeri)
- ✓ h (aralık)
- ✓ nokta sayısı
- ✓ $f(x_i)$ (her noktanın sonucu)

Örnek:

$$x_0 = 2$$
 $h = 0.5$
 $nokta\ sayısı = 7$

х	f(x)
2	1
2.5	19.04
3	88.18
3.5	260.22
4	609.33
4.5	1235.86
5	2270.16

$$f(3.2) = 141.036$$

$$f(4) = 609.33$$

```
Gregory Newton Interpolation: ---
                                                               Gregory Newton Interpolation: ---
Enter initial x0 value: 2
                                                           Enter initial x0 value: 2
Enter h value: 0.5
                                                           Enter h value: 0.5
Enter total number of points that you will enter: 7
                                                           Enter total number of points that you will enter: 7
                                                           x
2.00
2.50
3.00
3.50
4.00
        f(x)
                                                                    f(x)
2.00
                                                                    1
2.50
3.00
        19.04
                                                                    19.04
        88.18
                                                                    88.18
3.50
        260.22
                                                                    260.22
4.00
        609.33
                                                                    609.33
                                                           4.50
4.50
        1235.86
                                                                    1235.86
5.00
        2270.16
                                                           5.00
                                                                    2270.16
Enter the x value that you need to find its image: 3.2 Enter the x value that you need to find its image: 4
f(3.200000) = 141.036487
                                                           f(4.000000) = 609.330000
```